

DUTCH A2 – STANDARD LEVEL – PAPER 1
NÉERLANDAIS A2 – NIVEAU MOYEN – ÉPREUVE 1
NEERLANDÉS A2 – NIVEL MEDIO – PRUEBA 1

Monday 10 May 2004 (afternoon)
Lundi 10 mai 2004 (après-midi)
Lunes 10 de mayo de 2004 (tarde)

1 hour 30 minutes / 1 heure 30 minutes / 1 hora 30 minutos

INSTRUCTIONS TO CANDIDATES

- Do not open this examination paper until instructed to do so.
- Section A consists of two passages for comparative commentary.
- Section B consists of two passages for comparative commentary.
- Choose either Section A or Section B. Write one comparative commentary.
- It is not compulsory for you to respond directly to the guiding questions provided. However, you may use them if you wish.

INSTRUCTIONS DESTINÉES AUX CANDIDATS

- N'ouvrez pas cette épreuve avant d'y être autorisé(e).
- La section A comporte deux passages à commenter.
- La section B comporte deux passages à commenter.
- Choisissez soit la section A, soit la section B. Écrivez un commentaire comparatif.
- Vous n'êtes pas obligé(e) de répondre directement aux questions d'orientation fournies. Vous pouvez toutefois les utiliser si vous le souhaitez.

INSTRUCCIONES PARA LOS ALUMNOS

- No abra esta prueba hasta que se lo autoricen.
- En la Sección A hay dos fragmentos para comentar.
- En la Sección B hay dos fragmentos para comentar.
- Elija la Sección A o la Sección B. Escriba un comentario comparativo.
- No es obligatorio responder directamente a las preguntas de orientación que se incluyen, pero puede utilizarlas si lo desea.

Kies deel A of deel B

DEEL A

Analyseer en vergelijk de volgende twee teksten.

Behandel de overeenkomsten en verschillen tussen de twee teksten en hun thema('s). Geef daarbij tevens commentaar op de manier waarop de schrijvers gebruik maken van elementen als structuur, stemming, beeldspraak en andere stijlelementen om hun bedoelingen duidelijk te maken. De richtvragen kun je gebruiken als startpunten voor je commentaar. Het is niet verplicht om ze direct te beantwoorden.

Tekst 1 (a)

Kitty

In mijn geheugen heerst orde, alles staat er keurig op een rij. Het kenteken van mijn eerste auto kan ik zo reproduceren, evenals de complete reeks Nederlandstalige voorzetsels en de postcodes van mijn dierbare doden. Toch is de capaciteit beperkt. Ik stel me voor dat mijn geheugen vergelijkbaar is met dat van een computer: op een gegeven moment is het gewoon
5 vol. Er moet een grens zijn aan wat een mens kan onthouden, net als een computer door zijn schijfruimte heen raakt. Waar de computer echter een foutmelding geeft, wordt in mijn geheugen het kaartenbakje domweg van de tafel geduwd. Het ergst zijn de gevallen waarin ik mensen al jaren ken zonder nog te weten waarvan en wier naam ik ook al jaren geleden vergeten ben.

In een poging om schijfruimte te winnen, ben ik begonnen met het onthouden van bijnamen.
10 Ik heb een schaduwkaartenbak aangelegd van koos- en scheldnamen. Mijn vrouw en ik zijn zeer gesteld op Kitty, een kale klusjesman in een opzichtige jeep die onze keuken ooit verbouwde. Hij liep zijn bijnaam op toen hij zich tegen middernacht meldde met een kitspuit om een laatste kiertje in het keukenblok dicht te kitten. Kitty heeft zelf trouwens een zeer bescheiden kaartenbakje tussen z'n oren. Noodgedwongen lardeert hij zijn conversatie dan ook met veel "dinges" of
15 "dingetje" en "hoe-heet-ie". Kitty weet niet dat hij Kitty is, evenmin als de drukker met de hoed, die ooit eens briefpapier voor mij maakte, weet dat hij eigenlijk Zorro* is.

Vorige week was Kitty op bezoek. Aan de keukentafel vertelde hij honderduit. Dat hij met een klus bezig was in die stille straat achter het "dinges", dat zijn vriendin Maud terug was naar haar "dingetje", haar ex. Terwijl Kitty net even diep nadenkt over de naam van het Italiaanse meer
20 waar hij met vakantie heen wil, gaat de bel. Het is Zorro met mijn nieuwe adreskaartjes. In de tijd dat hij zijn hoed op de kapstok legt, tracht ik met alle macht 's mans naam uit mijn kaartenbak te toveren. Er klinkt gehoest uit de keuken. "O, heb je bezoek?" vraagt Zorro voorkomend. "Mijn aannemer." "Ga je verbouwen?" Ik geef geen antwoord want ik pijnig mijn hersens om te achterhalen wie Zorro is eer we gezamenlijk de keuken betreden. En verdomd, het lukt! "Dit
25 is Johan Bargeboer!" juich ik trots. "En dit", zeg ik terwijl ik mij naar de klusjesman draai, "is Kitty."

Ronald Hoeben, uit *Algemeen Dagblad*, 25 januari 2003, ingekorte versie

---

* Zorro: hoofdpersonage in gelijknamige Amerikaanse tv-serie/film; hij draagt altijd een zwarte hoed.

Tekst 1 (b)**Plato en Betje Plak**

Bijnamen waren er al in de Oudheid, toen de mensen veelal alleen een voornaam droegen. Zo werd Aristocles, de Griekse filosoof, Plato genoemd wegens zijn brede schouders. En de eerste Romeinse consul ging als De Domme door het leven. In de geschiedenisboeken kennen we roemruchte namen als Karel de Grote, Karel de Kale, Philips de Schone en Ivan de
 5 Verschrikkelijke. Door bewaard gebleven stadsrekeningen, vonnisboeken en oorkonden weten we dat in de Middeleeuwen en in de eeuwen daarna ook veel gewone mensen een bijnaam hadden. Brabantse stadsregisters uit 1694 maken bijvoorbeeld melding van Den Reysenden Thijs en Lammert den Voeteveger.

In de tijd dat mensen een vaste achternaam aannamen – dat was in de periode tussen 1100
 10 en 1825 – was het vaak de bijnaam die als vanzelfsprekend de achternaam werd. Familienamen als Suyckerbuyck, Bollen, De Lange, Korthals, De Vrome en De Wilde zijn hiervan duidelijke bewijzen. De opkomst van de vaste achternaam – het hebben van zo'n naam werd pas verplicht in 1811 – betekende echter allerminst het einde van de bijnaam.

Meestal was een lichamelijk kenmerk de aanleiding voor een bijnaam. Zo kende ik in mijn
 15 geboortedorp De Neus en Bertje Buik. Soms waren het karaktereigenschappen of gewoonten die tot een bijnaam leidden. Zo werd de buurvrouw van mijn moeder Betje Plak genoemd omdat ze veel te lang koffie bleef drinken. Haar beste vriendin heette De Pintol vanwege haar manier van bidden. Na de beginwoorden traag, gerekt en luid te hebben uitgesproken, werkte ze de rest af met een beperkter volume, maar wel in het hoge tempo van een goed draaiende pintol.

Ook gebeurtenissen leverden af en toe een bijnaam op. In Eindhoven kreeg iemand tijdens
 20 een ziekenbezoek een pannenkoek voorgezet die al twee dagen als pijnverzachter op de rug van de zieke had gelegen. De Streuf, een dialectwoord voor pannenkoek, werd de bijnaam van de hongerige bezoeker.

Bijnamen roepen over het algemeen iets gemoedelijks op maar ze verraden toch ook nogal
 25 eens de pijn die de dragers ervan gehad moeten hebben bij het steeds weer horen van hun door anderen bedachte tweede naam. Bultenkaas, Schele Sien, Het Vuile Ei; wie zou er zo genoemd willen worden? Het nare van vervelende bijnamen is dat je ze in tegenstelling tot onprettig klinkende achternamen niet kunt laten veranderen. Krijg je er een, dan ben je hem zo vlug niet meer kwijt. Wie als kind rood haar heeft en daardoor de bijnaam De Rooie krijgt, draagt die naam
 30 waarschijnlijk ook op vergevorderde leeftijd nog, zelfs al staat er geen sprietje haar meer op het hoofd.

Zo was het althans vroeger. Nu krijgen mensen niet zo snel meer een bijnaam, of die naam is een kort leven beschoren. Alleen in de sport zijn bijnamen nog populair.

Wim Daniëls, uit *Ollieklonje*, 1^e druk (2002), ingekorte versie

- Wat is het gemeenschappelijke onderwerp van beide teksten?
- Welke tekstsoorten gebruiken de auteurs van beide teksten?
- In welke tekst wordt de stijlfiguur “ironie” het meest effectief gebruikt?
- Welke tekst boeit je het meest?

DEEL B

Analyseer en vergelijk de volgende twee teksten.

Behandel de overeenkomsten en verschillen tussen de twee teksten en hun thema('s). Geef daarbij tevens commentaar op de manier waarop de schrijvers gebruik maken van elementen als structuur, stemming, beeldspraak en andere stijlelementen om hun bedoelingen duidelijk te maken. De richtvragen kun je gebruiken als startpunten voor je commentaar. Het is niet verplicht om ze direct te beantwoorden.

Tekst 2 (a)

Hotelslaap

Het blijft behelpen met hotels. Enerzijds weten we dat het ons aan weinig zal ontbreken, anderzijds blijft het een vreemde plek, bepaald ook niet gespeend van ontberingen. Een hotelkamer is tenslotte niet veel meer dan een bed met vier muren eromheen, een bij voorbaat vergeefse poging om de vertrouwdheid van de eigen slaapkamer te imiteren. Aan je eigen tent kun je nog
5 wennen, maar in een hotelkamer ben je altijd een vreemde.

Het duurt dan ook gemiddeld 24 minuten eer we in een hotelkamer in slaap vallen, tegen 15 minuten thuis. Dat blijkt althans uit een onderzoek onder zeshonderd zakenmensen dat in 1999 gehouden is. De helft van de ondervraagden zegt in een hotel korter te slapen dan thuis. Ook de kwaliteit van de hotelslaap is minder. Vooral geluid uit naburige kamers houdt mensen wakker.
10 We hebben ook geen hoge pet op van hotelbedden. Vier op de vijf hotelgasten vinden hun eigen bed beter. 27 procent vindt het hotelmatras te zacht, 21 procent vindt het te hard. En dat terwijl 94 procent het bed het belangrijkste vindt bij het uitzoeken van een hotelkamer. Tierelantijntjes zoals minibars en broekenpersen doen er minder toe.

Overigens zijn vrouwen kritischer bij de beoordeling van een hotel dan mannen, zo laat
15 een recent onderzoek onder vierduizend zakenreizigers zien. Die maken zich wel druk om extra voorzieningen in de kamers. Daarbij spelen spiegels, haardrogers, alarmklokken en goede sloten een grote rol.

Ondanks alle moderne snufjes valt er niet veel te beleven op een hotelkamer. Slapen, televisiekijken, lezen en bellen: dat is het wel zo'n beetje.

Overigens zijn er slaapplekken die veel erger zijn dan hotelkamers: slapen in het huis
20 van de schoonmoeder vinden de ondervraagde zakenmannen en zakenvrouwen vijf keer onaantrekkelijker.

Mark Traa, uit dagblad *Trouw*, zaterdag 19 april 2003, ingekorte versie

Tekst 2 (b)

“We spreken dus af dat we geen haast hebben,” zei ik toen ik mijn moeder afhaalde; ik kon vijf dagen weg en we zouden, voor het eerst, samen naar Italië rijden, naar Anke, mijn zus en haar twee kleuters. “Doe je deurknopje even omlaag mam, en doe je riem om. Dan gaan we.” Ik was het liefst met een grote Amerikaan voor komen rijden en ook het hotel waar we de eerste avond
 5 overnachtten, had ik mijn moeder graag wat luxer gegund. Ze wilde echter veel te vaak gezellig stoppen onderweg, zodat we ‘s avonds maar tot Karlsruhe in Duitsland waren gekomen. “Hotel Lutz” lag aan de rondweg en werd beheerd door een slordig echtpaar. De vrouw lag op de bank in de receptie een sigaar te roken en begon schel te lachen toen ik een grote tweepersoonskamer met bad bestelde. “Bad?” riep ze honend.

10 Dankzij haar man, betreden we even later toch nog onze hotelkamer, zonder bad. Er is zo weinig ruimte dat er precies 1 stoel tussen de twee bedden past. De handdoeken hebben de maat van servetten. Toiletten op de gang. Wel hebben we twee bedlampjes, die het niet doen. “Zullen we hier weggaan?” vraag ik flink. “Waarom?” vraagt mijn moeder, “het zijn toch zeker keurige
 15 in een hotel terecht kwamen dat een beetje tegenviel. Maar ik vond die dingen juist leuk. Het is toch zeker ontzettend avontuurlijk?” Ik vraag de baas om een gloeilamp en even later liggen we elk met een boek in bed en doen we allebei of we nog een kwartiertje lekker lezen, om niet over mijn vader te hoeven praten. “Welterusten mam.” “Trusten jongen. Ik heb een heerlijke reis hoor.”

20 Wakker schrikkend zie ik de volgende morgen op mijn vaders horloge dat het half tien is. “Waarom heb je me niet gewekt?” vraag ik. “Hoe lang ben je al op?” “Vanaf half zeven,” zegt ze. Aangekleed zit mijn moeder op de rand van haar bed. ‘Ernstvuurwerk’ van Hotz* op haar schoot. “Je lag zo lekker te slapen. Het is alleen wel lastig dat we geen water hebben. Gek hé? Gisteravond deed hij het nog, de wastafel.” In mijn nieuwe pyjama daal ik op hoge poten de trap
 25 af, en ontketen een spetterende ruzie tussen de beheerder en zijn vrouw, die alweer ligt te roken op de bank. Dan wordt een ongeveer negentigjarige hotelbediende met een grote hamer de kelder ingeschopt. Ik haast me naar boven en zie nog net een laatste straaltje roestwater uit de koude waskraan rochelen.

Hetzelfde water, maar dan lauw, wordt ons bij het ontbijt geserveerd als thee. “Hè, wat een heerlijk ontbijt,” zucht mijn moeder. “Doe je dat altijd?” vraag ik, “alleen maar boter op je
 30 brood?” “Nee hoor,” zegt ze, “maar de jam bewaar ik voor David en Kiki.” En met de routine van de perfecte oma schuift ze de overblijvende klontjes suiker en alle doosjes jam en koffiemelk in haar handtas.

Kees van Kooten, uit *In de tent*, Koot graaft zich autobio, 6e druk (1980), bewerkte versie

---

* Hotz: Nederlandstalige schrijver en musicus (1922-2000), “Ernstvuurwerk” is de titel van een verhalenbundel.

- Wat is het gemeenschappelijke onderwerp van beide teksten?
- Heeft de 2e tekst één of meer verhaallijnen?
- Is er een groot verschil in sfeerbeschrijving tussen beide teksten?
- In welke tekst is beeldspraak het meest effectief gebruikt?